

[Žmogaus kova prieš valdžią - tai atminties kova prieš užmaršumą](#) :: Your Favorite Site

Kauno "Akropolis" - uždelsto veikimo bomba

Jau kuris laikas sklando gandai, kad Kauno "Akropolis" pastatytas netinkamai. Esą darbininkams statant šį gigantą ir bet kokia kaina siekiant baigti darbus iki numatyto termino, pridaryta daug broko, galbūt galinčio nulemti baisią tragediją

Spėjimus, jog su keliaaukšte automobilių stovėjimo aikšte ne viskas tvarkoje sustiprino joje atlikti remonto darbai. Uždarius dalį garažo, kur lankytojai stato savo automobilius, buvo sustiprintos pirmo aukšto atraminės konstrukcijos. Apie tai, kodėl skubėta remontuoti, regis, ką tik pastatytą prekybos centro stovėjimo aikštelę, nebuvo plačiai kalbama. Viešumoje užsiminta tik apie didelės reikšmės neturintį defektą, kurie sklandžiai pašalinti. Dviprasmiškų minčių kelia viena, regis neesminė aplinkybė – stovėjimo aikštelės saugumo susirūpinta tik „Akropolį“ įsigijus Vokietijos bendrovei „Deka Immobilien GmbH“. Statinio kolonų nuokrypiai, statinio kolonų nuokrypiai nuo vertikalės viršija leistinus dydžius, rygelių pasisukimas aplink išilginę ašį (posvyris nuo vertikalės) viršija leistinus dydžius, gelžbetoninėse kolonų konsolėse atsiradę plyšiai, nuskilęs apsauginis betono sluoksnis, plieninių „Anstar“ atraminių detalių darbo sąlygos neatitinka gamintojų nurodytų (per dideli rygelių posvyriai). Dėl šios priežasties plieninių „Anstar“ atraminių detalių laikomoji galia sumažėjusi, jos negalima patikimai nustatyti. Per maži kai kurių gelžbetoninių surenkamų konstrukcijų atrėmimo ilgiai, - šias, šiuo metu keliančias išvadas pateikė 2010 metų sausį stovėjimo aikštelės būklę įvertinę ekspertai. „Aikštelė netenkina esminio statinio reikalavimo – mechaninio atsparumo ir pastovumo reikalavimo“, - toks buvo galutinis ekspertų vertiktas. Defektus suskubo pašalinti Gavę šias ekspertų išvadas naujieji Kauno „Akropolio“ savininkai, Vokietijos kompanija „Deka Immobilien GmbH“ priėmė skubų sprendimą savo lėšomis nedelsiant remontuoti netinkamai pastatytą aikštelę. „Savininkas skyrė labai daug dėmesio ir lėšų, kad kiek galima greičiau būtų eliminuoti visi rizikos faktoriai. Dabar žinome, kad tos priežastys, kurias mums nurodė ekspertai – arba visiškai pašalintos, arba priklausomai nuo defekto pobūdžio yra kontroliuojamos“, - sakė Kauno „Akropolio“ valdytojas Sigitas Jautakis. Aptikti defektai, pasak S. Jautakio, buvo kelių rūšių – nulemti prastos medžiagų kokybės ir per ilgą laiką galintys pažeisti didesnes konstrukcijas. Be to buvo pastebėtas nukrypimas – stovėjimo aikštelės konstrukcijos slinko į Nemuno salos pusę. „Pradėję gilintis į šio defekto pavojingumą supratome, kad nieko nedarant per kelis metus gali atsirasti stiprių postūmių, kurie mažai kam gali daryti įtaką“, - sakė S. Jautakis. Atliko trigubą patikrinimą Kauno „Akropolio“ valdytojas tikino, jog nevykusiai pastatytos stovėjimo aikštelės būklė nuolat stebima. Konstrukcijų pokyčiai matuojami specialiai sumontuotais ypač jautriais davikliais, baiminantis galimų poslinkių reguliariai atliekami grunto tyrimai bei geodeziniai matavimai. „Aikštelės konstrukcijų būklę stebime nuolat. Nesustosime to daryti, kol galutinai neįsitikinsime, kad 10 metų eigoje nėra jokių pokyčių. Labai džiaugiuosi, kad šio pastato savininkas yra Vokietijos investicinis fondas. Mums pakako tik išvardinti nustatytas rizikas, kai iš karto, nedelsiant buvo sureaguota. Savininkai niekada netaupo saugumo priemonėms“, - sakė Kauno „Akropolio“ valdytojas. Įvykus tragedijai Latvijoje Kauno „Akropolis“ jau sulaukė tikrintojų iš Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos. Taip pat prekybos ir pramogų centro savininkai valdytojams nurodė atlikti dvigubą komplekso auditą. „Buvo atliktas trigubas patikrinimas – valstybės inspektorių, mūsų reguliarius bei papildomas. Daugiau tikrinti, ko gero, neįmanoma. Tikrinome ne tik konstruktyvą, bet pastato inžinerines, signalizacijos sistemas, kad visi galėtų jaustis ramūs“, - tikino S. Jautakis. Teismas: padaryta žala Vokietijos verslininkams per bendrovę „Kauno audinių projektas“ valdančią „Akropolį“ nevykusiai suretos ir svirti pradėjusios aikštelės remontas kainavo nei daug, nei mažai – 1,53 mln. litų. Dėl to „Kauno audinių projekto“ atstovai kreipėsi su ieškiniu į Kauno apygardos teismą prašydami broko taisymo išlaidas priteisti iš „Akropolį“ projektavusių, stačiusių bei darbus prižiūrėjusių bendrovių. Atsakovais byloje patrauktos statybos bendrovės „Mitnija“ ir „Betonika“, taip pat draudimo kompanija „PZU Lietuva“. Trečiaisiais asmenimis byloje tapo architektų Gedimino Jurevičiaus ir Algimanto Kančo studijos bei kelios statybas prižiūrėjusios bendrovės, taip pat konkrečius darbus atlikę jų darbuotojai. Šių metų gegužės pradžioje Kauno apygardos teismas patenkino „Akropolį“ vandančios bendrovės „Kauno audinių projektas“ ieškinį. Iš pramogų ir prekybos centrą stačiusios „Mitnijos“ ir „PZU Lietuva“ solidarčiai priteista padaryti žalai atlyginti 593 tūkst. 376 litai. Stovėjimo aikštelės gelžbetonio konstrukcijas projektavusiai bei gaminusiai bendrovei „Betonika“ nurodyta sumokėti 989 tūkst. litų. Šis Kauno apygardos teismo sprendimas apskūstas Lietuvos apeliaciniam teismui, jame byla dar nepradėta nagrinėti. Pribloškiantis aplaidumas Kauno apygardos teismo nutartyje – daugybė akis badančių „Akropolio“ statytojų akibrokštų. Teismui skyrus nepriklausomą ekspertizę buvo patvirtintos dabartinių „Akropolio“ savininkų nurodytos aplinkybės. Konstatuota, kad projekto vykdymo priežiūros, techninės priežiūros specialistai neabejotinai matė netinkamai organizuojamą statybos procesą ir savo rizika toleravo šiuos pažeidimus. Nereikalaujama atitinkamo proceso etapų pašalinti akivaizdžius defektus ir trūkumus, o tai sudarė sąlygas esamų defektų atsiradimui. „Darbo projekto konstrukcijų dalį rengė kiti projektuotojai nei Techninio projekto, tačiau tas tinkamai įforminta nebuvo, nebuvo tinkamai įforminti ir darbo projekto rengimo metu atsiradę techninio projekto pakeitimai. Darbo projekto konstrukcijų daliai ekspertizės įmonės pritarimo nebuvo, darbo projekto konstrukcijų dalis statytojo patvirtinta nebuvo, statybos darbai dalinai vyko, nesant pilnai sukomplektuoti darbo projekto konstrukcijų daliai. Statinio projektavimo valdytojas kartu vykdyti projekto vadovo funkcijas negalėjo. Nevykdyta projekto vykdymo priežiūra“, - skelbia ekspertų išvados. Ekspertai nustatė, jog statytojas – bendrovė „NDX projektai“ 2006-ųjų vasario 2-ąją sudarė sutartį su architektu A. Kančo įmone dėl statinio projektavimo valdymo jį toleravo kaip vykdančių ir projekto vadovo funkcijas. Nors tą pačią dieną buvo pasirašyta sutartis su architektu G. Jurevičiaus įmone, ją įvardinant „Valdytoju“, kuris sutinka vykdyti projektuotojo atliekamų darbų kontrolę ir už tai atsakyti užsakovui. „Projektavimo organizavime buvo norminių dokumentų pažeidimų, projekto vykdymo priežiūros praktiškai nebuvo iš viso Techninio projekto ir darbo projekto ekspertizėse taip pat buvo norminių dokumentų reikalavimų nesilaikymo“, - konstatavo ekspertai. Klaidas lėmė nevykęs projektas Dabartinių Kauno „Akropolio“ savininkų užsakymu nevykusiai pastatytą daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę tyręs atestuotas ekspertas, inžinierius konstruktorius Jurgis Ražaitis tikino, jog rimtų klaidų padaryta dar projektuojant statinį. „Pačiame projekte buvo tam tikrų problemų, kurios galėjo sukelti labai skaudžias pasekmes. Visa aikštelė krypo į Nemuno pusę, be to jos pirmajame aukšte rygeliai pasvirę, dėl to galėjo įvykti griūtis“, - sakė ekspertas. Pasak J. Ražaičio, statybos eigoje buvo keičiamas techninis projektas. Plečiant stovėjimo aikštelių skaičių pandusius bei laiptines nuspręsta įrengti kitoje vietoje, dėl to dingto pastato skersiniai ryšiai. Paklauskus, kas nulemė tragediją galėjusias sukelti projektavimo ir statybos klaidas, ekspertas siūlė atkreipti dėmesį į tai, kad statant „Akropolį“ dirbo ne vienas projektuotojas, o buvo sudaryta dešimtys įvairių sutarčių. Pasak J. Ražaičio, esant tokioms sąlygoms, tvarkos būti negalėjo. „Čia esama ir savivaldybės kaltės išduodant leidimus statybai, visgi „Akropolį“ statė galingi žmonės. Jie laikė ir rangovą, ir kitus „už gerklės“. Ne paskutinėje vietoje tikriausiai buvo ir noras sutaupyti, projektas rengtas netvarkingai, statant keičiusi užsakovų norai. Gavosi taip, kad už konstrukcijas niekas taip ir neatsakė“, - sakė ekspertas J. Ražaitis. Daugiaaukštis garažas nebūtų griuvęs? Pagrindiniu Kauno „Akropolio“ statybos projekto prižiūrėtoju byloje vadinamas architektas Algimantas Kančas sako, jog nevykusiai pastatyta daugiaaukštė automobilių stovėjimo

aiķštelē nebūtu sugriuvusi. A. Kančo nuomone, esminē problema kilo konstruktoriams padarius klaidā projektuoĵant aiķštelēs gelzbetonines konstrukcijas. „Kažo nesužiūrēĵo tehniaiai prižiūrētoĵai, klaidū padarē stabybinikai montuodami. Manau, kad ekspertai teisūs sakydami, kad esminē priezastis – klaida projektuoĵant“, - sakē architektas. A. Kančas sakē nemanantis, kad dēl projektavimo klaidos automobiliū stovēĵimo aiķštelēs konstrukcijas galēĵo sugriūti. „Āia apkrovas išķaidytos po visā stovēĵimo aiķštelē, ne taip, kaip Rygoje, kur vienoje vietoje sukrovē 48 tonas“, - svarstē architektas A. Kančas.

Date created: 2013/12/01-